

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH**Marcin Wiącek****XI.540.413.2024****RZECZNIK PRAW DZIECKA****Monika Horna-Cieślak****ZSM.422.8.2025**

Warszawa, 5. 08. 2025

Pan**Donald Tusk****Prezes Rady Ministrów**

Szanowny Panie Premierze,

w dniu 27 marca 2025 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej¹, przyjęte na podstawie art. 33a ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej². Następnie, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 maja 2025 r. w sprawie przedłużenia czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej³, przedłużono obowiązywanie ww. rozporządzenia z dnia 27 marca 2025 r. o kolejne 60 dni. W dalszej kolejności, w dniu 24 lipca br., Rada Ministrów, za zgodą Sejmu, ponownie przedłużyła obowiązywanie ww. rozporządzenia o następne 60 dni⁴.

¹ Dz.U. z 2025 r., poz. 390; dalej: „rozporządzenie”.

² Dz.U. z 2025 r., poz. 223 t.j.; dalej: „ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony”.

³ Dz.U. z 2025 r., poz. 673.

⁴ Dz.U. z 2025 r., poz. 992.

Podstawa prawna do wydania ww. rozporządzenia została wprowadzona do ustawy o udzieleniu cudzoziemcom ochrony nowelizacją⁵, na temat której Rzecznik Praw Obywatelskich (dalej: RPO) i Rzeczniczka Praw Dziecka (dalej: RPD) przedstawili wyczerpujące opinie na etapie prac legislacyjnych⁶. Pragniemy zaznaczyć, iż w całości podtrzymujemy nasze krytyczne stanowiska na temat ww. nowelizacji przekazane w opiniach, to jednak przyjmujemy, iż od dnia 26 marca 2025 r. przepisy nią wprowadzone stanowią część powszechnie obowiązującego prawa, w związku z czym w tym miejscu nie zamierzamy powielać już wcześniej przytaczanych argumentów. Należy jednak zauważyć, iż wspomniane na wstępie rozporządzenie, stanowiące akt wykonawczy do krytykowanej regulacji ustawowej, samo w sobie budzi poważne zastrzeżenia, które chcielibyśmy poddać Panu Premierowi pod rozwagę.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka⁷ oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich⁸, kierujemy do Pana Premiera niniejsze wystąpienie.

1. Interpretacja pojęcia „granicy państwowej”

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia ograniczenie prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej stosuje się „na granicy państwowej z Republiką Białorusi”. Zarówno ze zgłoszeń kierowanych do RPO i RPD, jak również z ustaleń dokonanych przez przedstawicieli obydwu urzędów w trakcie wspólnej wizytacji

⁵ Ustawa z dnia 21 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2025 r., poz. 389).

⁶ Pełna treść stanowiska RPD dostępna pod adresem: <https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2024/12/WG-RPD-do-MSWiA-stanowisko-do-projektu-noweli-do-u.u.c.o.-zawieszenie-prawa-do-azylu.pdf>; pełna treść stanowiska RPO dostępna pod adresem: https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2025-02/Do_Sejmu_cudzoziemcy_ochrona_zawieszenie_projekt_6_02_2025_0.pdf [dostęp: 24.07.2025].

⁷ Dz.U. z 2023 r., poz. 292 t.j.; dalej: ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka.

⁸ Dz.U. z 2024 r., poz. 1264 t.j.; dalej: ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Podlaskiego oraz Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej wynika, iż na etapie stosowania omawianego rozporządzenia pojawiła się istotna trudność interpretacyjna ww. pojęcia.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony – stanowiąca podstawę wydania rozporządzenia – odwołuje się do definicji „granicy państwowej”⁹ zawartej w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej¹⁰. Zgodnie z art. 1 tejże, granica państwowa to powierzchnia pionowa przechodząca przez linię graniczną, oddzielająca terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od terytoriów innych państw. Oznacza to, że w sensie prawnym granica państwowa jest tożsama z linią graniczną, która sama w sobie nie posiada powierzchni płaskiej (obszaru). W związku z tym należy uznać, że osoby, które w jakikolwiek sposób przekroczyły linię graniczną, znajdują się już na terytorium RP, a nie na „granicy państwowej”. Warto również podkreślić, że przytoczona definicja „granicy państwowej”, zawarta w ustawie o ochronie granicy państwowej, jest jedyną obowiązującą i stosowaną w polskim systemie prawnym.

Zgodnie jednak z informacjami przekazanymi RPO i RPD przez Straż Graniczną, przyjęto interpretację, zgodnie z którą za „granicę państwową” uznaje się cały obszar objęty terytorialnym zakresem działania tych placówek Straży Granicznej, którym powierzono ochronę poszczególnych odcinków granicy objętych rozporządzeniem. Wskazana interpretacja prowadzi do sytuacji, w której przepisy rozporządzenia są stosowane również w głębi terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – nawet w odległości kilkudziesięciu kilometrów od faktycznej linii granicznej z Republiką Białorusi.

⁹ Art. 2 pkt 6 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony.

¹⁰ Tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 184; dalej: „ustawa o ochronie granicy państwowej”.

Jak wskazywał Rzecznik Praw Obywatelskich w swojej opinii dotyczącej nowelizacji ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP wszelkie istotne kwestie związane z ograniczeniem wolności lub praw konstytucyjnych powinny być regulowane w ustawie (tzw. zasada wyłączności ustawy). Tymczasem, w analizowanym przypadku, ustawodawca – wprowadzając do ustawy podstawę prawną do wydania rozporządzenia ograniczającego prawo do składania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej – nie określił m.in. na jakim terytorium to prawo, wyrażone w art. 56 ust. 2 Konstytucji, może zostać ograniczone. Co więcej, także samo rozporządzenie nie zawiera precyzyjnego określenia terytorialnego zakresu obowiązywania ustanowionego ograniczenia, co należy uznać za szczególnie problematyczne. Jest to istotne zwłaszcza w kontekście faktu, że ustawa o ochronie granicy państwowej posługuje się również takimi pojęciami jak „pas drogi granicznej” czy „strefa nadgraniczna” – odnoszącymi się do konkretnie wyznaczonych obszarów, które, w przeciwieństwie do pojęcia „granicy państwowej”, nie budzą poważniejszych wątpliwości interpretacyjnych.

W opinii RPO oraz RPD niedopuszczalne jest, aby tak istotna kwestia, jak terytorialny zakres obowiązywania ograniczenia konstytucyjnego prawa do ubiegania się o ochronę międzynarodową, pozostawiała jakiejkolwiek wątpliwości interpretacyjne prowadzące do rozbieżności w stosowaniu przepisów omawianego rozporządzenia.

W związku z powyższym Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Rzeczniczka Praw Dziecka postulują doprecyzowanie przez prawodawcę terytorialnego zakresu zastosowania czasowego ograniczenia prawa do składania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, mając na uwadze zasadę wyłączności ustawy oraz konieczność minimalizacji ingerencji w prawa cudzoziemców zamierzających ubiegać się o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP.

2. Obowiązywanie czasowego ograniczenia prawa do ubiegania się o ochronę międzynarodową na regularnym przejściu granicznym w Terespolu

Ponadto, z literalnej treści omawianego rozporządzenia (oraz z praktyki stosowania go przez organy Straży Granicznej) wynika, iż czasowe ograniczenie prawa do ubiegania się o ochronę międzynarodową obowiązuje także na funkcjonującym, drogowym przejściu granicznym. Taka interpretacja budzi poważne wątpliwości co do jej zgodności zarówno z celem ustawodawcy, jak i konstytucyjnymi oraz międzynarodowymi gwarancjami ochrony praw człowieka, w tym praw dziecka. Wskazać bowiem należy, iż materialne przesłanki warunkujące możliwość ustanowienia czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zostały jednoznacznie określone w art. 33a ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Zgodnie z tym przepisem, wprowadzenie wskazanego ograniczenia może mieć miejsce wyłącznie w sytuacji wystąpienia tzw. instrumentalizacji migracji, której towarzyszy realne, poważne i bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego. Co istotne, ograniczenie to powinno być środkiem o charakterze wyjątkowym, stosowanym jedynie wówczas, gdy inne dostępne środki okazują się niewystarczające do przeciwdziałania zagrożeniom – a zatem musi ono spełniać konstytucyjne wymogi konieczności oraz proporcjonalności. Definicję pojęcia „instrumentalizacja migracji” zawarto w art. 2 pkt 6a ww. ustawy. Zgodnie z jego brzmieniem, przez instrumentalizację należy rozumieć działania podejmowane przez państwo graniczące z Rzeczpospolitą Polską lub przez inny podmiot, mające na celu umożliwienie cudzoziemcom nielegalnego przekraczania zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, w tym granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Działania te mogą przybierać szczególnie niebezpieczną postać, obejmując m.in. stosowanie przemocy wobec funkcjonariuszy służb granicznych lub żołnierzy, jak również celowe niszczenie infrastruktury granicznej, co dodatkowo zwiększa skalę zagrożenia i destabilizacji w strefie przygranicznej.

W świetle powyższych ustaleń, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzeczniczka Praw Dziecka wyrażają zdecydowany sprzeciw wobec praktyk polegających na stosowaniu środków ograniczających dostęp do procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową wobec osób, które podejmują próbę przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w sposób zgodny z prawem, tj. poprzez zgłoszenie się do odpowiednich miejsc i organów Straży Granicznej celem dokonania odprawy granicznej i złożenia deklaracji woli ubiegania się o ochronę międzynarodową. Takie działanie, polegające na uniemożliwieniu dostępu do procedury ochronnej osobom działającym w granicach prawa, nie znajduje żadnego oparcia w obowiązujących przepisach krajowych, a w szczególności nie mieści się w hipotezie normy wynikającej z art. 33a ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, który przewiduje możliwość czasowego ograniczenia tego prawa wyłącznie w kontekście wystąpienia zjawiska instrumentalizacji migracji. Zjawisko to, zgodnie z przywołaną wcześniej definicją ustawową, dotyczy działań o charakterze zorganizowanym, celowym i nielegalnym, mających na celu destabilizację porządku prawnego poprzez masowe, wymuszone przekraczanie granicy przy użyciu środków przemocy lub sabotażu. W konsekwencji, objęcie zakresem stosowania wspomnianego rozporządzenia również tych cudzoziemców, którzy działają w zgodzie z prawem międzynarodowym i krajowym, bez użycia przemocy i w sposób jawny zgłaszając chęć uzyskania ochrony, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej oraz naruszenie zasady proporcjonalności, a także skutkuje naruszeniem podstawowych praw człowieka – w tym praw dziecka, które pozostaje szczególnie wrażliwym uczestnikiem procedur migracyjnych.

W związku z powyższym, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Rzeczniczka Praw Dziecka apelują o dokonanie odpowiednich zmian legislacyjnych lub interpretacyjnych, które jednoznacznie zagwarantują możliwość przyjmowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej na jedynym aktualnie działającym przejściu granicznym, nawet w sytuacji obowiązywania czasowego ograniczenia, o którym mowa w art. 33a ustawy.

3. Brak określonej procedury oceny przynależności danej osoby do tzw. grupy wrażliwej

Zgodnie z art. 33b ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, organ Straży Granicznej ma obowiązek przyjąć wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej na odcinku granicy, na którym jest stosowane ograniczenie prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, od cudzoziemca będącego członkiem jednej z tzw. grup wrażliwych wymienionych w tym przepisie. Niezwykle istotna jest więc kwestia procedury, w ramach której organ Straży Granicznej dokonuje oceny przynależności danej osoby do jednej z grup wrażliwych. Zgodnie z informacjami pozyskanymi przez RPD i RPO od Straży Granicznej podczas przeprowadzonej w kwietniu br. wizytacji, funkcjonariusze stosują specjalny wewnętrzny „formularz”, który wypełniają z cudzoziemcem po wyrażeniu przez niego woli złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Choć tę wewnętrzną inicjatywę Straży Granicznej RPD i RPO uznają za pozytywne zjawisko (ogranicza to bowiem dowolność funkcjonariuszy Straży Granicznej podczas dokonywania ww. oceny), to bez wątpienia taka procedura powinna zostać uregulowana w drodze aktu prawa powszechnie obowiązującego. Należy bowiem zauważyć, iż ww. formularz (lub jakakolwiek inna praktyka/procedura dokonywania oceny przynależności do grupy wrażliwej) i „wynik” jego wypełnienia, warunkują możliwość skorzystania przez cudzoziemca z konstytucyjnego prawa do ubiegania się o ochronę międzynarodową na terytorium RP.

W związku z powyższym, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzeczniczka Praw Dziecka apelują o uregulowanie przez prawodawcę procedury, w ramach której organ Straży Granicznej będzie dokonywać oceny przynależności przez daną osobę do jednej z grup wyszczególnionych w art. 33b ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony.

4. Brak ujęcia w katalogu wyjątków osób małoletnich przekraczających granicę państwową w towarzystwie opiekuna/opiekunów

W kontekście treści art. 33b ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, RPD i RPO wyrażają poważne zaniepokojenie brakiem ujęcia w katalogu wyjątków sytuacji, w której małoletni cudzoziemiec przekracza granicę państwową w towarzystwie najbliższych członków rodziny, w szczególności rodziców lub opiekunów prawnych. Zgodnie z literalnym brzmieniem wskazanego przepisu, możliwość przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej przez właściwy organ Straży Granicznej – pomimo obowiązującego czasowego ograniczenia – przewidziana została wyłącznie dla ściśle określonych kategorii cudzoziemców, m.in. dla małoletnich pozostających bez opieki.

Uregulowanie to w sposób nieuzasadniony pomija jednak przypadki, w których dziecko, chociaż znajduje się pod opieką najbliższej rodziny, może być tak samo – a niekiedy nawet bardziej – narażone na ryzyko naruszenia jego podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do życia, bezpieczeństwa i ochrony przed prześladowaniem.

Z perspektywy standardów prawa międzynarodowego oraz Konwencji o prawach dziecka¹¹, niedopuszczalne jest różnicowanie sytuacji prawnej małoletnich wyłącznie ze względu na okoliczność pozostawania pod opieką rodziców lub jej braku, bez jednoczesnego uwzględnienia ich rzeczywistych potrzeb ochronnych oraz ryzyka wynikającego z sytuacji, w jakiej się znajdują. Tego rodzaju luka legislacyjna może prowadzić do naruszenia zasady nadrzędnego interesu dziecka, która winna stanowić podstawową dyrektywę interpretacyjną i stosowaną przez wszystkie organy publiczne w sytuacjach dotyczących dzieci.

¹¹ Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.; Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526.

Podkreślenia wymaga, że dzieci przebywające na granicy wraz z rodziną nie tracą swojego statusu jako osoby wymagające szczególnej troski i ochrony. Rodzinny kontekst ich obecności nie niweluje ich szczególnej wrażliwości, a wręcz przeciwnie – wymaga stworzenia rozwiązań gwarantujących im pełną ochronę w duchu zasady poszanowania życia rodzinnego oraz dobra dziecka.

W związku z powyższym, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzeczniczka Praw Dziecka postulują dokonanie nowelizacji art. 33b ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony poprzez rozszerzenie katalogu wyjątków o postanowienie umożliwiające przyjęcie wniosku również od małoletnich cudzoziemców przebywających na granicy w towarzystwie rodziców lub opiekunów prawnych.

5. Uwagi dodatkowe dotyczące sposobu interpretacji przesłanek uzasadniających wydanie rozporządzenia

W tym miejscu RPO i RPD chcieliby także zauważyć, iż znaczne wątpliwości interpretacyjne budzą również przesłanki uzasadniające złożenie wniosku o wprowadzenie czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o ochronę międzynarodową oraz samo wydanie omawianego rozporządzenia sformułowane w art. 2 pkt 6a oraz w art. 33a ust. 1 i ust. 5 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony – szczególnie w świetle treści uzasadnień przedstawionych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do projektów rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 27 marca 2025 r.¹², z dnia 23 maja 2025 r.¹³ oraz z dnia 24 lipca 2025 r.¹⁴. W opinii RPO i

¹² Pełna treść uzasadnienia do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej dostępna pod adresem: <https://legislacja.gov.pl/docs//3/12396202/13119258/dokument710695.pdf>.

¹³ Pełna treść uzasadnienia do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedłużenia czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej dostępna pod adresem: <https://legislacja.gov.pl/docs//3/12398153/13130387/dokument718958.pdf>

¹⁴ Pełna treść uzasadnienia do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedłużenia czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o udzielenie ochrony

RPD, sama treść ustawy oraz treść ww. uzasadnienia nie pozwalają na jednoznaczne określenie dokładnego zakresu znaczeniowego ww. przesłanek, a co za tym idzie, ich wypełnienia, które jest warunkiem legalności wprowadzenia czasowego ograniczenia prawa do złożenia wniosku o ochronę międzynarodową.

W świetle powyższego Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzeczniczka Praw Dziecka zwracają się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o następujące informacje:

- I. Zgodnie z definicją pojęcia instrumentalizacji umieszczoną w art. 2 pkt 6a ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, ma ona miejsce, gdy państwo graniczące z Rzeczpospolitą Polską lub inny podmiot prowadzi działania zmierzające do umożliwienia przekroczenia przez cudzoziemców wbrew przepisom prawa granicy zewnętrznej mogących skutkować destabilizacją sytuacji wewnętrznej na terytorium RP. Zwracamy się do Pana Premiera z prośbą o wyjaśnienie, w jaki sposób należy rozumieć pojęcie „destabilizacji sytuacji wewnętrznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” w ww. kontekście instrumentalizacji.
- II. Jedną z przesłanek wprowadzenia czasowego ograniczenia prawa do składania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, jest jego niezbędność do wyeliminowania zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa lub społeczeństwa powodowanego przez instrumentalizację, podczas gdy inne środki nie są do tego wystarczające. Uprzejmie prosimy Pana Premiera o wyjaśnienie, w jaki sposób oceniana jest niezbędność wprowadzenia ww. ograniczenia do wyeliminowania zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa lub społeczeństwa spowodowanego przez instrumentalizację. Prosimy także o informację, czy Rada Ministrów rozważa wprowadzenie innych środków związanych z sytuacją na granicy polsko-białoruskiej, które nie są związane z ograniczaniem prawa do ochrony

międzynarodowej dostępna pod adresem:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12400300/13144207/dokument729113.pdf>

międzynarodowej na terytorium RP oraz z zawracaniem cudzoziemców do granicy państwowej/niewpuszczaniem cudzoziemców na terytorium RP.

- III. Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, Rada Ministrów podczas wprowadzania/przedłużania/znoszenia czasowego ograniczenia prawa do składania wniosków o ochronę międzynarodową na terytorium RP powinna mieć na celu jak najmniejsze ograniczenie praw cudzoziemców zamierzających ubiegać się o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W związku z powyższym zwracamy się do Pana Premiera z prośbą o wyjaśnienie, czy – a jeśli tak, to w jaki sposób – Rada Ministrów na bieżąco dokonuje oceny skutków wprowadzonego ograniczenia na prawa cudzoziemców chcących ubiegać się o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP.

- IV. W ww. uzasadnieniach projektów rozporządzeń Rady Ministrów autor posługuje się pojęciem „prób nielegalnych przekroczeń” granicy RP podejmowanych przez cudzoziemców. Ze względu na niejasność ww. pojęcia, zwracamy się do Pana Premiera z prośbą o wyjaśnienie, w jaki sposób należy je rozumieć. Bardzo prosimy także o informację, czy obejmuje ono wszystkie próby nieregularnego przekroczenia granicy RP (tj. poza regularnym przejściem granicznym), czy też wyłącznie te charakteryzujące się użyciem przemocy wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz żołnierzy, a także o informację, jakie sytuacje faktyczne zostały zakwalifikowane jako próby nielegalnego przekroczenia granicy RP.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz art. 11 ust. 1 ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka, zwracamy się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie do przedstawionych zagadnień.

Z poważaniem
Marcin Wiącek
(-) podpis na oryginale

Z poważaniem
Monika Horna – Cieślak
(-) podpis na oryginale

Do wiadomości:

Pan Maciej Berek, Minister nadzoru nad wdrażaniem polityki rządu

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Pan Marcin Kierwiński, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Pan gen. dyw. SG Robert Bagan, Komendant Główny Straży Granicznej

Komenda Główna Straży Granicznej